

УДК 007:304:070

OHMYNEWS ЯК ПРИКЛАД ГРОМАДЯНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ У РЕСПУБЛІЦІ КОРЕЯ

І. К. Дударевич

*Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара
вул. Наукова, 13, Дніпропетровськ, 49050, Україна*

Досліджено глобальні процеси у медіасфері. Проаналізовано стан, специфіку сучасної корейської громадянської журналістики в Республіці Корея. В ході роботи з'ясовано історичний генезис проблеми і вперше в українській журналістиці проаналізовано стан, специфіку сучасних корейських веб-медіа.

Ключові слова: громадянська журналістика, культура, держава, специфіка, Республіка Корея.

Постановка проблеми. Республіка Корея продемонструвала власний шлях політичного та суспільного розвитку від авторитаризму до демократії. Досвід країни є прикладом особливої моделі, яка з моменту створення республіки 1948 року базувалася на пріоритеті економічного розвитку країни з поступовим переходом до принципів демократії.

Сьогодні, в епоху глобалізації та розвитку «нових медіа», телебачення зазнає неабияких змін — змінюється контент, правила подання та поширення матеріалу. З 1990-х років і донині спостерігається період великих технологічних змін у корейській індустрії мовлення: змінюються пріоритети, спосіб подання інформації, а також люди, задіяні у цьому процесі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Тему громадянського суспільства вивчали багато вчених: В. Буряк, Р. Патнем, М. Флейєрбай та ін. Тема саме корейської громадянської журналістики є малодослідженою. Автори велику увагу приділяють питанням історії та сучасного медійного стану, законодавчої бази, на основі якої діють ЗМІ, наголошують на всебічній лібералізації. Були досліджені інтернет-ресурси та публікації на сайті OhmyNews, які описують розвиток корейських засобів масової інформації, а також розкривають проблеми, пов'язані з їх становленням.

Мета статті — дослідити, чи є новинневий сайт OhmyNews прикладом громадянської журналістики в Республіці Корея.

Предметом дослідження є громадянська журналістика Республіки Корея. Об'єкт дослідження — програмна політика та продукція новинневого сайту OhmyNews (OMN).

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні громадянське суспільство перетворюється на глобальний феномен. Виділяють кілька основних підходів до визначення сутності громадянського суспільства. Зокрема, Георг Гегель вважав, що: «Громадянське суспільство — сфера реалізації особливо приватних цілей та інтересів окремої особистості. Справжньої свободи в громадянському суспільстві немає, тому що в ньому постійно існують протиріччя між приватними інтересами і владою, що мають загальний характер» [1].

У книзі «Філософія права на початку XXI сторіччя через призму конституціоналізму та конституційної економіки» за редакцією В. В. Миронова, Ю. Н. Солонина подано таке визначення: «Громадянське суспільство — це суспільство недержавного типу. У сучасному розумінні громадянське суспільство — це суспільство з розвинутими економічними, політичними, правовими та культурними відносинами між людьми, незалежне від держави, але взаємодіє з ним» [2]. У цьому ж виданні зазначено: «Громадянське суспільство створюється після поділу сфер впливу між державою і громадянином. Звуження тотальної влади держави здійснюється через введення невід’ємних прав людини за певними неполітичними категоріями. Категоріями невід’ємних прав вважаються право на працю (економіка), на національні культурні цінності (культура), на виконання релігійних обрядів, на свободу обміну інформацією, свободу самореалізації. Всі спірні питання між громадянами вирішуються незалежним судом» [2].

Громадянське суспільство ми можемо спостерігати в Північній Кореї, і медіа відіграють у цьому суспільстві провідну роль. Сформований елемент громадянського суспільства OhmyNews є прикладом громадянської журналістики.

Громадянське суспільство — це суспільство, сформоване на гарантах дотримання прав людини, сукупності суспільних відносин поза рамками владно-державних і комерційних структур. Члени громадянського суспільства — активні учасники політичних процесів, вони не ізольовані від інформаційних ресурсів. Це голос, який набирає силу і впливає на життя. Як приклад, можна навести президентські вибори 2002 року, про які йтиметься далі.

Сьогодні громадянська журналістика перейшла у веб-формат. Корейські медіа — для нас ще маловідома галузь знань, проте це не зменшує її якості і певних особливостей. Варто проаналізувати і вирішити, як корейський досвід можна застосувати у нашому суспільстві.

«Громадянська журналістика почала розвиватися з розвитком Інтернету та нових цифрових технологій. Це діяльність громадян, які беруть активну участь у процесі збирання, аналізу та поширення інформації, не маючи при цьому професійної журналістської підготовки. Мета такої діяльності — повернення журналістичі функцій демократичного медіуму. Це означає, що вона нікому не належить та забезпечує незалежну, надійну, різнобічно представлену та актуальну інформацію» [3].

Основні характеристики громадянської журналістики:

1. Оперативність. Громадянська журналістика поширює інформацію в Інтернеті, забезпечуючи моментальне оприлюднення даних. Зазвичай автори статей є очевидці подій.

2. Зв’язок з аудиторією. Громадянська журналістика має підтримувати тісний зв’язок з аудиторією. Кожен має змогу прокоментувати прочитане, висловити власну думку, отримати відповідь реципієнта.

3. Довіра.

4. Добровільне бажання. Громадянська журналістика ґрунтується на добровільному бажанні адресанта поділитися актуальною та цікавою інформацією.

Окрім того, інформація, яка надається адресантом, повинна мати достатню кількість точок зору та повноту інформаційного повідомлення [3].

Тож дослідимо, чи відповідає сайт новин OhmyNews усім зазначеним критеріям.

Сайт новин OhmyNews, заснований колишнім журналістом О Йєн Хо 22 лютого 2000 року, має гасло «Кожен громадянин є репортером».

О Йєн Хо виклав у мережу маніфест нової журналістики під назвою «По-встання 727 партизан новин»: «З публікацією OhmyNews у світі з'являється справжня інтернет-газета. Народжена навесні нового тисячоліття, OhmyNews оголошує, що повністю пориває з медійною культурою ХХ століття. Ми налаштовані разом змінити спосіб виробництва, розповсюдження та сприйняття новин.

Кожен громадянин — репортер. Журналісти не є чимось екзотичним, журналіст — це кожен, хто помічає якісь події, описує їх і ділиться з іншими.

Ми не просто реформуємо корейські медіа, ми прокладаємо новий курс в історії світової преси. Ми змінюємо її базові принципи. Редакція OhmyNews — це інтернет-салони, офіси, будинки і квартири. Для цього у нас є автоматична редакторська система, яка дозволяє людям публікувати статті з будь-якого місця у світі.

Філософія OhmyNews — відкритий прогресивізм. Ми будемо хвалити сумлінний і продуктивний консерватизм, коли він йде пліч-о-пліч з духом прогресу нашого часу і створює новий світ з новими новинами, ми будемо уникати негнучкого і непродуктивного прогресивізму» [4].

Отож, витяги з маніфесту одразу підтверджують такі критерії громадянської журналістики: довіру, добровільне бажання, достатню кількість поглядів та повноту інформаційного повідомлення. Вони всі прописані у програмній політиці сайту.

На сайті працюють 75 000 журналістів, його читають 4 000 000 осіб, понад 200 статей на день — це наймасштабніший національний проект громадянської журналістики [5].

OhmyNews від самого початку реалізував формулу «штатні редактори — громадяни-журналісти». За 13 років схема роботи не змінилася і є досить простою. Щоб стати автором, потрібно зареєструватися на сайті і викласти в «редакторський кабінет» свою замітку. Редактори її читають і або відкидають, або приймають, перевіряють факти і викладають у публічний доступ.

Публікують близько двох третин усіх текстів, третина з різних причин йде в «корзину» — недостовірна інформація, прихована реклама тощо.

«В одному опитуванні він був оцінений як один з десяти найвпливовіших ЗМІ нації. Опитування показало, що інтернет-преса, прийнята як третій найважливіший засіб новин після телебачення і газет, є більш важливою, ніж радіо та журнали».

OhmyNews мала великий вплив на визначення результатів південнокорейських президентських виборів 2002 року. Особливим елементом вираження знакового статусу OhmyNews в сучасному корейському медіапросторі стало те, що шановний президент Ро МуХен дав своє перше інтерв'ю на посаді саме цій інтернет-газеті. Президент-реформатор, який часто критикує консервативні паперові медіа, був зобов'язаний молодому корейському інтернет-поколінню, «провідним червоним дияволам», оскільки вважається, що саме завдяки масо-

вій поштової і SMS-кампанії, яка була проведена в останній момент, По переміг на президентських виборах у 2002 р.

Отож, інтернет-газета досягла успіху у висвітленні виборів у режимі реального часу і в підвищенні активності при голосуванні корейської молоді. І це підтверджує критерій оперативності.

Англомовним варіантом сайту новин є OhmyNews International, який демонструє на своїх сторінках статті, написані учасниками з усіх куточків світу.

На основі OhmyNews був створений кабельний канал Ohmy TV, на якому транслюється програма OhmyNews. Найпопулярнішою її частиною є короткі випуски без будь-яких коментарів.

Висновки. OhmyNews часом буває антигромадською, антиурядовою і антиамериканською інтернет-газетою, її випуски часто надмірно суб'єктивні і емоційні, але це йде їй на користь. І хоча вона висвітлює традиційні теми ЗМІ — від спорту до міжнародної політики, емоції і суб'єктивність надають їй індивідуальності. Про південнокорейський феномен цивільної інтернет-журналістики тепер відомо всьому світу — її називають «завтрашньою».

О Йєн Хо хотів кинути виклик «режиму елітарних ЗМІ», який панує у Кореї. OhmyNews, на відміну від багатьох інших служб інтернет-новин, не є пердруком паперового видання, вона проклала шлях до нової категорії незалежних інтернет-газет. OhmyNews створює альтернативу традиційним джерелам новин у Кореї і за своїм змістом, і за антиєрархічним виробництвом. OMN справді стала незалежною та самодостатньою завдяки самофінансуванню, комерційній рекламі, а згодом — своєрідній абонплаті та охопленню новинневих жанрів, подібних до звичайних газет. OhmyNews пишається важливою роллю громадян у процесі створення новин і вищим рівнем демократизації у виробництві новин.

Журналісти-громадяни намагаються вирватися з традиційних ЗМІ за допомогою альтернативних джерел, неформального стилю, інтерактивності з читачами і відносно сміливих коментарів. І це є підтвердженням критерію щодо зв'язку з аудиторією.

Ми дійшли висновку, що в галузі інтернет-новин OhmyNews вирізняється як приклад інтерактивності, альтернативності та інновацій у виробництві новин динамічної Кореї.

OhmyNews є взірцем громадянської журналістики у Республіці Корея: сайт досяг значного впливу завдяки гнучкості своїх репортажів, орієнтації на громадян у висвітленні виборів, в результаті чого вдалося залучити громадянські рухи, альтернативні погляди, що ігнорувалися традиційними ЗМІ.

Медіа часто розглядають як основну причину соціальних змін. Корея все ще етнічно є одним з найбільш однорідних суспільств у світі, що є особливістю культурних, соціальних, політичних і комунікаційних елементів подвійного явища корейської локалізації/глобалізації. Інформаційне суспільство зітнулося з конфуціанською філософсько-світоглядною парадигмою, і Королівство доби Чосон перетворилось на динамічну Корею, що виробляє унікальну інфраструктуру з безліччю можливих сценаріїв розвитку суспільства і соціологічних досліджень.

Динамічна Корея завдяки технологічному розвитку досягла значних успіхів. Переходячи у веб-режим, Республіка Корея показує, як треба будувати громадянське суспільство, враховуючи інноваційні методи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Етика Георга-Вільгельма-Фрідріха Гегеля [Електронний ресурс] // Електронна бібліотека Князева. — Режим доступу : <http://www.ebk.net.ua/Book/synopsis/etika/part1/004.htm>.
2. Миронов В. В. Философия права в начале XXI столетия через призму конституционализма и конституционной экономики / В. В. Миронов, Ю. Н. Солонин. — М. : Летний сад, 2010. — 320 с. — (Московско-Петербургский философский клуб).
3. Bowman S. We Media: How Audiences are Shaping the Future of News and Information / S. Bowman, C. Willis. — The Media Center at the American Press Institute, 2003.
4. Rüdiger Frank Politics, Economy and Society / Frank Rüdiger, James E. Hoare, Patrick Köllner, Susan Pares. — Korea Yearbook, 2007.
5. Торгашев А. Взлеты и падения гражданской журналистики [Электронный ресурс] / А. Торгашев. — 24.04.2013 (№16-17). — Режим доступа : <http://rusrep.ru/article/2013/04/24/news>.

REFERENCES

1. Etika Heorha-Vilhelma-Fridrikha Hehelia [Elektronnyy resurs] // Elektronnyaya biblioteka Kniazeva. — Rezhym dostupa: <http://www.ebk.net.ua/Book/synopsis/etika/part1/004.htm>. (in Ukrainian)
2. Mironov V. V. Fylosofiya prava v nachale XXI stoletiya cherez pryзму konstitutsionalizma i konstitutsionnoy ekonomiki / V. V. Myronov, Iu. N. Solonin. — M.: Letniy sad, 2010. — 320 s. — (Moskovsko-Peterburzhskiy filosofskiy klub). (in Russian)
3. Bowman S. We Media: How Audiences are Shaping the Future of News and Information / S. Bowman, C. Willis. — The Media Center at the American Press Institute, 2003.
4. Rüdiger Frank Politics, Economy and Society / Frank Rüdiger, James E. Hoare, Patrick Köllner, Susan Pares. — Korea Yearbook, 2007.
5. Torhashev A. Vzlety i padeniya hrazhdanskoi zhurnalistiki [Elektronnyy resurs] / A. Torhashev. — 24.04.2013 (№ 16–17). — Rezhym dostupa: <http://rusrep.ru/article/2013/04/24/news>. (in Russian)

OHMYNEWS AS AN EXAMPLE OF CITIZEN JOURNALISM OF THE REPUBLIC OF KOREA

I. K. Dudarevych

*Dnipropetrovsk National University Oles Honchar,
13, Naykova St., Dnipropetrovsk, 49050, Ukraine
ingelochek@i.ua*

The object of study is global processes in the media sector. The objectives, the specificity of modern Korean civil society journalism have been analyzed. The work revealed historical genesis of the problem and for the first time in Ukrainian journalism we have analyzed the conditions and specificity of modern Korean web media.

Keywords: *civil society, culture, state, specifics, The Republic of Korea.*

Стаття надійшла до редакції 22.07.2015.

Received 22.07.2015.